

Stanowisko Krajowej Rady Izb Rolniczych dotyczące łagodzenia przez Rząd RP skutków związanych z wystąpieniem przypadków afrykańskiego pomoru świń (ASF)

W związku z nadal rozprzestrzeniającym się wirusem afrykańskiego pomoru świń (ASF), samorząd rolniczy wnosi do Rządu RP o podjęcie niezbędnych działań mających na celu przede wszystkim zatrzymanie dalszego rozszerzania się wirusa, ale także łagodzenia skutków wystąpienia choroby.

Zdaniem Krajowej Rady Izb Rolniczych należy podjąć działania mające na celu:

1. Całkowitą depopulację dzika w strefach zapowietrzonych i zagrożonych wschodniej od granicy do Wisły

Pomimo istniejącej możliwości sanitarnego odstrzału dzików, program nie do końca przynosi zamierzonych efektów. Populacja dzików, które są wektorem przenoszenia choroby jest w dalszym ciągu na wysokim poziomie, co skutkuje zagrożeniem dalszego rozwoju choroby. Obecny system blokuje pozyskiwanie dzików. W strefie żółtej – myśliwy ma sam zagospodarować mięso z odstrzału dzika.

Pomimo więc ustanowienia przepisów ustawy, myśliwi nie realizują odstrzałów, a więc należałoby zaangażować wojsko lub myśliwych kontraktowych. Należy stworzyć możliwość, aby padłe dzikie zwierzęta palić w piecach mobilnych lub zakopywać w wapnie. Należy opracować okólnik dla weterynarzy w tym zakresie.

Żądamy stałego monitoringu dzików i wykonania przepisów dot. odstrzału dzików oraz rzeczywistego liczenia dzików np. za pomocą dronów i kamer termowizyjnych.

2. Zabezpieczenie pełnych i właściwych rekompensat dla hodowców, którzy zdecydują się na zaniechanie produkcji trzody chlewnej

Krajowa Rada Izb Rolniczych wnosi do Rządu o zapewnienie pełnych rekompensat na odpowiednim poziomie dla właścicieli gospodarstw, które nie są w stanie spełnić wymogów bioasekuracji. Tym gospodarstwom, którym trudno jest spełnić wymagające warunki bioasekuracji i które zrezygnują z utrzymywania świń, należy zapewnić adekwatne odszkodowanie za ubite zwierzęta i rekompensaty za nieutrzymywanie świń co pozwoli na rezygnację z produkcji. Należałoby też rozważyć zapewnienie rekompensat w naturze dla małych gospodarstw np. kupony miesięczne na mięso.

Należy zapewnić gospodarstwom, które zaciągnęły kredyty na produkcję trzody chlewnej, a są zmuszone do zaprzestania produkcji z powodu ASF, zapłaty odsetek przez budżet państwa oraz możliwość prolongaty okresu spłaty.

3. Zapewnienie pełnego zwrotu kosztów poniesionych przez hodowców na wprowadzenie programu bioasekuracji

Wymagania bioasekuracji zawarte w programie dotyczące m.in.: przeprowadzania okresowych zabiegów dezynsekcji (od kwietnia do listopada każdego roku); zabezpieczenia budynku, w którym są utrzymywane świnie, przed dostępem zwierząt domowych; zabezpieczenia budynków inwentarskich oraz budynków i miejsc wykorzystywanych do przechowywania pasz i ściółki pojedynczym ogrodzeniem o wysokości wynoszącej co najmniej 1,5 m na całej długości, związanym na stałe z podłożem, wykluczającym dostęp wolnożyjących dzików na teren gospodarstwa czy utrzymywania świń w gospodarstwie w budynkach, w których nie są jednocześnie utrzymywane inne zwierzęta gospodarskie kopytne wymagają od hodowców nakładu ogromnych środków finansowych. **Należy zapewnić pełen zwrot poniesionych kosztów**, ponieważ dodatkowe, tak wysokie obciążenia mogą znacznie pogorszyć i tak trudną sytuację finansową wielu hodowców, którzy dodatkowo borykają się z trudnościami ze sprzedażą swoich świń, z uwagi na ograniczenia na terenach objętych wirusem ASF.

4. Wzniesienia płotu granicznego na całej wschodniej granicy Polski

Na Litwie, Łotwie i w Estonii, podobnie jak w Polsce, pierwotnym źródłem ASF były dziki. Szczególnie poważna sytuacja ma aktualnie miejsce na Ukrainie, gdzie ogniska ASF występują na całym obszarze kraju, od Wołynia na zachodzie, po obwód ługański na wschodzie. Niepokojące są także dane rosyjskie, gdzie eksperci zakładają, że ASF dwoma różnymi kanałami dotrze do Europy Zachodniej i Południowej. Oznacza to, że w ich scenariuszu ASF rozprzestrzeni się na znacznym obszarze naszego kraju. Uwzględniając uwarunkowania zewnętrzne należy wziąć także pod uwagę nieznaną w tym zakresie sytuację na Białorusi. W takiej sytuacji jedynym rozwiązaniem gwarantującym zatrzymanie napływu kolejnych fal zarażonych dzików ze wschodu jest wzniesienie płotu na długości obejmującej całą wschodnią granicę Polski: z Ukrainą, Białorusią, Litwą i Obwodem Kaliningradzkim. Ponadto, KRIR wnioskuje do Ministra Rolnictwa i Rozwoju Wsi, aby wnioskował na Radzie Ministrów w UE, aby uzyskać zgodę na odgrodzenie wschodniej granicy UE, przez postawienie płotu oraz uzyskać na to środki z UE.

5. Dalsze prowadzenie akcji informacyjnych i organizacja szkoleń

Samorząd rolniczy aktywnie włącza się w akcję informacyjną dotyczącą odpowiedniego zabezpieczania gospodarstw przed wprowadzeniem wirusa ASF, przekazując wiedzę podczas szkoleń, spotkań z rolnikami i posiedzeń rad powiatowych. Niemniej jednak, obserwujemy w dalszym ciągu zbyt małą świadomość u rolników, zwłaszcza drobnych hodowców. Niezbędne jest w takich przypadkach bezpośrednie dotarcie przez służby podległe Ministrowi do zainteresowanych i przekazanie informacji osobiście przez np. miejscowych lekarzy weterynarii czy pracowników ODR-ów. Wskazywanie tylko złych przykładów i

nieodpowiednich zabezpieczeń u rolników nie poprawi ogólnej świadomości. Jasna i czytelna instrukcja postępowania musi dotrzeć wprost do odbiorcy, np. poprzez spoty i informacje w mediach, także lokalnych, czy przekazywanie ulotek i broszur za pomocą poczty, przy wysyłaniu np. korespondencji z ARiMR czy KRUS.